

Erfgoedcommissie Hengelo
Secretariaat:
Sherwood Rangers 222
7551 KR Hengelo

074 2781888

Aan
College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Kenmerk	Datum
Woonerf Anthoniusstraat	2021-008	25 november 2021

Geacht college,

Met uw brief met nummer 3308937 dd. 27 oktober 2021 verzoekt u de Erfgoedcommissie om advies uit te brengen over de vraag van de Stichting Erfgoed Hengelo om de Anthoniusstraat aan te wijzen als gemeentelijk monument. In het bijzonder stelt de Stichting voor om deze aanwijzing te doen in de nieuw in te stellen categorie van gemeentelijke monumenten: Post 65. Het, door de RCE zo genoemde, Post 65 monument betreft objecten die gebouwd/ingericht zijn in de periode na de wederopbouwperiode vanaf 1965 tot 1990.

De Erfgoedcommissie adviseert negatief ten aanzien van dit verzoek. Onderstaand een toelichting van dit advies.

De directe aanleiding voor het verzoek is gelegen in de door de gemeente voorgenomen herinrichting van het woonerf van de Anthoniusstraat. Naar het oordeel van de Stichting dienen de kenmerkende waarden van de oorspronkelijke inrichting van dit woonerf uit 1974 beschermd te worden.

De Erfgoedcommissie heeft voor haar advies kennis genomen van de oorspronkelijke en nieuwe plannen voor de inrichting van de straat. Tevens is de huidige staat van de inrichting van de straat meegenomen in de beoordeling.

De gemeente Hengelo heeft de aanwijzingsprocedure en -criteria voor Post 65 objecten nog niet bepaald. De Erfgoedcommissie heeft daarom voor de beoordeling van de erfgoedwaarde van de inrichting van de Anthoniusstraat teruggegrepen op de werkwijze en criteria die zijn gehanteerd bij de aanwijzing van de zg. waardevolle panden. Bij deze werkwijze worden de volgende waarderingsaspecten gehanteerd:

- . Cultuurhistorische waarde
- . Architectonische waarde, herkenbaarheid
- . Architectonische waarde, gaafheid
- . Stedenbouwkundige waarde: ensemble, past in een groter geheel
- . Stedenbouwkundige waarde: markante ligging.

De gemeente bestempelt een object als waardevol als op vier van de vijf criteria positief gescoord wordt.

De aangedragen informatie over de totstandkoming van het woonerf Anthoniusstraat heeft de Erfgoedcommissie er van overtuigd dat indertijd sprake is geweest van een omvangrijk en vernieuwend sociaal-maatschappelijk proces. Hierbij is met participatie van de bewoners een maatwerkoplossing voor de inrichting van de straat tot stand gebracht. In die zin is sprake van cultuurhistorische waarde.

De commissie is niet overtuigd ten aanzien van de architectonische waarde van het woonerf. Er is geen sprake van een herkenbare en/of erkende bouwstijl en het woonerf is niet gaaf meer.

Ook de stedenbouwkundige waarde overtuigt niet. Als het woonerf indertijd als geheel zo zou zijn ontwikkeld, dus woningen en straat in één proces, dan zou wellicht een geloofwaardige samenhang zijn ontstaan; die ziet de commissie nu niet.

De Erfgoedcommissie heeft verder de oorspronkelijke (bedoelde) inrichting van de straat vergeleken met de nu voorgenomen aanpassing. Enkele onderdelen van het oorspronkelijke ontwerp gaan inderdaad verloren. Tegelijkertijd kan worden vastgesteld dat de kenmerkende waarden van een woonerf in het nieuwe ontwerp gehandhaafd blijven, soms zelfs in verbeterde vorm. Te denken valt aan: samenhangend straatwerk van gevel tot gevel, verkeersremmende inrichting, meer groen, separate parkeerplekken en gevarieerd straatwerk. Het geheel met kenmerken van- en gebaseerd op de eisen van de moderne tijd.

Uit de ter beschikking gestelde informatie heeft de commissie opgemaakt dat ook nu de bewoners van de straat intensief betrokken zijn geweest bij de uitwerking van de plannen en dat deze bij de meerderheid op instemming kunnen rekenen. In die zin kan de herontwikkeling van het woonerf Anthoniusstraat worden gezien als een herhaling of voortzetting van het sociaal maatschappelijke experiment dat in de 70-er jaren is gestart. De commissie geeft u in overweging om, bijvoorbeeld in de vorm van een plaque in de straat blijvende aandacht te besteden aan de bijzondere wijze waarop in 1974 de inrichting van de straat met participatie van de bewoners tot stand is gekomen.

In afwachting van uw reactie,
Voorzitter van de Erfgoedcommissie,
met vriendelijke groet,

H. van Egmond

